

# Konflikty zbrojne w aspekcie prawa międzynarodowego

## na początek prezentujemy pracę o konfliktach zbrojnych w Afryce

Główne cechy prawa międzynarodowego publicznego:

- brak ustawodawcy; prawo międzynarodowe jest tworzone przez same państwa, a podstawą do obowiązywania normy prawa międzynarodowego wobec określonego państwa jest jego zgoda. Z tego też wynika, że jest to prawo partykularne.
- brak zorganizowanego aparatu przymusu; w pewnym sensie funkcje aparatu przymusu pełni jedynie ONZ, która dysponuje prawem stosowania sankcji
- brak obowiązkowego sądownictwa międzynarodowego. Przez wiele lat w ogóle go nie było, a państwa opierały się w razie sporów na sądownictwie arbitrażowym. Obecnie głównym sądem międzynarodowym jest Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości w Hadze. Państwa muszą jednak wyrazić zgodę na poddanie sprawy sądowi, jednak po zapadnięciu orzeczenia wyrok jest bezwzględnie obowiązujący.

Różne jest pojęcie źródła prawa międzynarodowego. W ujęciu materialnym źródło jest zespołem czynników, które doprowadziły do powstania konkretnych norm prawa międzynarodowego. W ujęciu formalnym są to formy, w których tworzone są normy prawa międzynarodowego. W ujęciu poznawczym natomiast, źródła są to zbiory dokumentów, z których czerpie się znajomość norm prawa międzynarodowego. W dalszych rozważaniach źródła będą rozumiane jako formy, w których tworzone są normy prawne.

Początki kształtowania się prawa międzynarodowego były

związane z prawami wojny i pokoju, których kodyfikacji dokonał H. Grotius w dziele O prawie wojny i pokoju z 1625 roku. Prawo wojny (*ius bellum*) zostało współcześnie zlikwidowane – wojna agresywna jest przestępstwem z punktu widzenia prawa międzynarodowego. W zakres prawa pokoju (*ius pacem*) wchodzi regulacje dotyczące: stosunków dyplomatycznych, konsularnych, kwestie obywatelstwa, cudzoziemców, uchodźców, regulowania sporów międzynarodowych oraz współpracy międzynarodowej, problemy stanowienia granic, prawo morza, prawo lotnicze i kosmiczne. [Popularna Encyklopedia Powszechna, 1999]

Prawo wojenne stanowi zespół norm regulujących walkę zbrojną państw i innych podmiotów prawa międzynarodowego. Większość jego regulacji, zwłaszcza te dotyczące zapewnienia ochrony ludności cywilnej lub rannych i chorych, stanowią bezwzględnie obowiązujące normy prawa międzynarodowego. Oznacza to, że ich naruszenie jest zbrodnią międzynarodową. Prawo wojenne ma na celu zapewnienie jak najbardziej humanitarnego charakteru wojny.

Do połowy XX wieku międzynarodowe prawo humanitarne miało zastosowanie wyłącznie do konfliktów zbrojnych między niepodległymi państwami, to znaczy do konfliktów zbrojnych międzynarodowych. Jednak siły używano także do rozwiązywania konfliktów w granicach jednego tylko państwa. Takie konflikty zbrojne, w których przeciwko władzom państwa występują z bronią w ręku ich oponenti, nazywamy konfliktami zbrojnymi niemiędzynarodowymi; określane są one także jako wewnętrzne konflikty zbrojne, wojny domowe lub wojny cywilne. Państwa uważały tego rodzaju sytuacje za swoje sprawy wewnętrzne i sprzeciwiały się stanowczo jakiegokolwiek ingerencji z zewnątrz, w wyniku czego międzynarodowe prawo humanitarne nie miało do nich zastosowania, a ofiary tych konfliktów nie mogły korzystać z jego ochrony.

Konflikty zbrojne niemiędzynarodowe, niezależnie od ich przyczyn – politycznych, etnicznych, ideologicznych lub religijnych – były zawsze i są nadal niesłychanie okrutne i

brutalne, i ich ofiary wymagały zawsze większej ochrony aniżeli ofiary międzynarodowych konfliktów zbrojnych. Jednak dopiero w 1949 roku państwa zgodziły się wprowadzić w artykule 3 wspólnym dla wszystkich czterech Konwencji Genewskich postanowienia przyznające ofiarom niemiędzynarodowych konfliktów zbrojnych pewną minimalną ochronę.

Ochrona ta okazała się mało skuteczna, w związku z czym państwa przyjęły w 1977 roku Protokół Dodatkowy II do Konwencji Genewskich z 1949 roku, w którym zakres ochrony ofiar niemiędzynarodowych konfliktów zbrojnych został poważnie rozszerzony. Protokół Dodatkowy II sformułował jednak szereg warunków, które przeciwnicy władz państwowych muszą spełnić, aby postanowienia Protokołu Dodatkowego II mogły być stosowane.

Strony konfliktu zbrojnego niemiędzynarodowego mogą zgodzić się na stosowanie w danym konflikcie wszystkich lub tylko niektórych norm odnoszących się do międzynarodowych konfliktów zbrojnych. [Pakiet edukacyjny Międzynarodowego Prawa Humanitarnego dla nauczycieli przysposobienia obronnego, materiały Polskiego Czerwonego Krzyża].

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.